

Delavska enotnost

GLASILO SINDIKATOV SLOVENIJE

LETNIK X., ŠTEV. 48

Ljubljana, 23. novembra 1951

IZVOD 6 din

OB ZAKLJUČKU SEMINARJA O SODOBNIH GOSPODARSKIH VPRAŠANJH

Posvetimo se bolj skrbni gospodarski izobrazbi

Pretekli teden je dom »Toneta Cufarja« v Dvorski vasi na Gorenjskem sprejel v svoje res gostoljubno in prijetno zatočišče okrog 40 »nenavadnih«

darjenju s celotnim družbenim proizvodom v naših danih gospodarskih prilikah in z našim določenim gospodarskim programom. Seveda te dve stvari

proizvodni panogi in določitev minimalnega izkoriščanja kapacitet) ter v okviru tega tudi zasebni delež posameznega proizvajalca.

Na tak način so se torej udeleženci seminarja lotili obširne stvarine. V pripravah so predvsem obravnavali gospodarski smisel znanstvene organizacije proizvodnje (družbeni plan, analiza delovnih mest), ekonomsko vrednotenje proizvodnje in smisel nagrajevanja delavcev po normaurah. To se torej pravi, da so obravnavali zasnovanje proizvodnje (družbeno potrebna dejavnost, materialni in osebni pogoji, obseg, znanstvena organizacija gospodarskega podjetja itd.), ekonomske značilnosti delovnega procesa (vrednost proizvodov, delovna sila, višek dela, čas proizvodnje in podobno) in sistem realizacije proizvodnje (denar, svobodno tržišče, cene, odprava kart) in delež delavcev pri celotnem proizvodu (prejemki, realna vrednost).

S tem smo posegli že v drugi del stvarine, ki so jo udeleženci seminarja obravnavali, in sicer gospodarjenje s celotnim družbenim gospodarstvom. Tu gre predvsem za način razdelitve celotnega proizvoda in delitve narodnega dohodka, ter povezovanje samostojnih gospodarskih enot z našim narodnim gospodarstvom, kot družbeno celoto. Pri obravnavi te stvarine so udeleženci seminarja zelo obširno razglabljali o nesorazmerjih v našem gospodarstvu, ki so nastala v času povojne pospešene graditve naše proizvodne industrije in o gospodarskem uravnavanju teh nesorazmerij.

Ker je stvarina, ki so jo na seminarju obdelovali, mnogo preobširna za naš današnji razgovor, naj bodo dovolj samo tile bežni zapiski. V bodoče pa se bomo o tem še kaj pogovorili. Dejali smo torej, da je bil seminar v Dvorski vasi zgolj prispevek k vzgoji sindikalnih odbornikov. Zato pa sedaj upravičeno pričakujemo, da se bodo vsi udeleženci res potrudili članstvu na domačem področju razložiti tista gospodarska vprašanja, ki so jih na seminarju proučili. Mi vsem odbornikom želimo mnogo uspehov in drago nam bo, kadarkoli nam bodo tudi kaj napisali o svojem delu.

Od vas upravičeno pričakujemo, da boste članom na svojem področju podrobno razložili vsa tista gospodarska vprašanja, o katerih ste razpravljali! — Slika nam prikazuje odbornike sindikalnih organizacij, ki so se udeležili seminarja o sodobnih gospodarskih vprašanjih v Dvorski vasi.

gostov. Nenavadnih gostov smo dejali! Seveda, saj so v domu vajeni, da se tja prihajajo ljudje odpotit in razvedrit, tokrat pa so prispeli v dom sindikalni odborniki iz vseh predelov Slovenije, razpravljati o sodobnih gospodarskih vprašanjih, ali kakor to včasih bolj »učeno« povemo — v Dvorski vasi smo imeli enotedenski seminar. Ali ste, naši dragi bralci, danes pripravljeni, da malo pokramljamo tudi o tem seminarju? Morda bo tudi vam ta ali ona stvar, ki jo bomo v razgovoru o seminarju povedali, kdaj prišla prav.

Začnimo pogovor prav od začetka. Ko so pričeli predčasno naši delavski sveti upravljati gospodarska podjetja, smo vsi skupaj od srca zaželeli, da bi čimprej postali res dobri in vestni gospodarji, ki bodo po svojih najboljših močeh skrbeli za ploden razcvet našega gospodarstva. Vsi pa smo takoj dobro vedeli, da se naše najboljšje želje ne bodo uresničile kar čez noč, saj se je že ob prvih razgovorih v delavskih svetih pred nami razgrnila obilica gospodarskih opravkov, ki so zahtevali preudarnih odločitev, spretnih gospodarjev. Poleg tega pa smo že ob prvih korakih delavskih svetov spoznali, da nam pri gospodarsko pomembnih odločitvah dela nemale preglavice mnogokdaj preskromno gospodarsko obzorje, preskromna gospodarska razgledanost. Zato je povsem razumljivo, da smo se člani in odborniki sindikatov pričeli resneje kot do tedaj ukvarjati s proučevanjem gospodarstva kot družbene vede s posebnim oziranjem na sodobne gospodarske prilike. Lastni gospodarski izobrazbi smo se torej posvetili. Pričeti smo morali pa kar pri sindikalnih vodstvih, torej pri odbornikih. Temeljitejši in bolj smotrno vzgojeni odborniki šele lahko res v polni meri pomagajo drugim članom organizacije. Seveda je gospodarska samostojna odločitev velikega pomena med drugim tudi zato, ker so poklicani, da že sedaj posredujejo svoja gospodarska znanja in izkušnje članom delavskih svetov in upravnih odborov ter članstvu naše organizacije, kakor tudi drugim delavcem in uslužbencem v gospodarskih podjetjih in ustanovah. In naš seminar, o katerem je govora pravzaprav pomeni na nek način prispevek k gospodarski izobrazbi odborov sindikalnih vodstev.

Sluhatelje za seminar je izbral Republiški svet potom javnega razpisa, ki je bil zlasti naslovljen na nekdanje gojence sindikalnih šol. Na javni razpis se je prijavilo v seminar nekaj nad 100 odbornikov iz raznih krajev in precejšnje število sindikalnih odbornikov, ki so že polno zaposleni z delom v republiških vodstvih. Za te druge je Republiški svet pripravil poseben seminar kar v Ljubljani, izmed prijavljenцев iz drugih krajev pa jih je izbral samo določeno število. Ta izbor pa je bil nujen zato, ker je število prijavljenih daleč presegalo tisto število gostov, ki jim dom v Dvorski vasi lahko nudi gostoljubje.

Tako je prišlo torej do tega seminarja. Nas pa sedaj le bolj zanima, o katerih gospodarskih vprašanjih so kaj razpravljali. Zato si prav na kratko povzemimo to vsebinsko stran seminarja. Na seminarju so se pogovarjali predvsem o dveh stvareh, in sicer: o gospodarjenju v podjetju in o gospo-

ni mogoče razdvajati, saj je v sodobnem družbenem gospodarstvu neke dežele sploh nemogoče razpravljati ločeno od obravnave gospodarjenja v posameznem podjetju in obratno, zato sta se tudi ti dve stvari na seminarju neprestano prepletali.

Kot izhodišče za razprave o gospodarjenju v podjetju, ki je pri nas samostojna družbena gospodarska enota, so vzele udeleženci seminarja nekoliko bližje razčlenitev naravnih ekonomskih značilnosti družbene proizvodnje (glej Marx: »H kritiki politične ekonomije« in povzetek nekaterih Marxovih razmišljanj o gospodarskih obrisih družbe, ki bo neposredno nasledila kapitalistično gospodarstvo (glej Marx: »Kapital« stran 43 v založbi »Kulture« iz leta 1947). V obravnavi in razčlenitvi samega pojma »družbena proizvodnja« in njenih notranjih prirodnih zakonitosti so si udeleženci seminarja osvežili tista najpomembnejša gospodarska znanja, brez katerih je vsaka resna in plodna gospodarska razprava sicer nemogoča. Zakaj, sama materialna proizvodnja je vendar začetek vsakega gospodarjenja. Marxova razmišljanja o gospodarskih obrisih družbe, ki bo neposredno nasledila kapitalistično gospodarstvo, pa so pred udeležence seminarja zelo živo postavila vrsto najbolj neposrednih gospodarskih

Ali Vas zanima

O KATERIH GOSPODARSKIH VPRAŠANJH SO RAZPRAVLJALI NAŠI SINDIKALNI ODBORNIKI

NA SEMINARJU V DVORSKI VASI?

vprašanj, ki jih mi danes uresničujemo v gospodarstvu. Če ta Marxova razmišljanja povemo nekoliko svobodneje, to je z našim današnjim jezikom, s čimer pa v ničemer ne spremenimo ekonomskega smisla stvari, potem tu srečamo zamisel delavskih svetov (gospodarsko združenje svobodnih ljudi), ki upravljajo splošno družbeno gospodarstvo (ki delajo pri družbenih sredstvih za proizvodnjo) po družbenem gospodarskem planu (svoje številne zasebne delovne sile zavestno trošijo kot del ene družbene delovne sile). Celoten družbeni proizvod je splošno družbena lastnina, s katero gospodarijo proizvajalci po družbenem planu. Z enim določenim delom proizvoda obnavljajo in razširjujejo proizvajalci svojo proizvodnjo (to so naši investicijski in amortizacijski fond) drugi del pa si razdele za zasebno potrošnjo (to so naši družbeni in plačilni fond). Kako razdele proizvajalci svoj celokupni proizvod, je odvisno od stopnje razvoja njihovega gospodarstva, to se pravi, od proizvodnje razvitosti in od zrelosti proizvajalcev. Delež vsakega proizvajalca pri razdelitvi celokupnega družbenega proizvoda bo odvisen od tega, koliko je posamezni proizvajalec prispeval k proizvodnji celotnega družbenega proizvoda. Če ta prispevek merimo s proizvodno potrebnim delovnim časom, potem tudi družben plan v načelu določa razporeditev količine delovnega časa po posameznih proizvodnih panogah na temelju potreb in zmoglosti (določitev plačnega fonda

Kako sodelujemo v pripravah za občne zборе Osvobodilne fronte

Na področju moščanske četrti v Ljubljani je 21 osnovnih frontnih organizacij. Ker je to močna industrijska četrt Ljubljane, si pogledimo, kako člani sindikata sodelujejo v frontnih organizacijah, posebno sedaj v pripravah za občne zборе OF.

V omenjenih osnovnih frontnih organizacijah je v odborih nad 140 članov sindikata iz raznih tovarn kot »Saturnus«, Kemična tovarna, Tovarna kleja, »Pletenina«, »Kolinska« itd. Večji del teh so tudi odborniki v domačih sindikalnih podružnicah.

Na občni zbor so se najbolj pripravili v Zelene jami. V odboru osnovne frontne

organizacije je 10 članov sindikata. Predsednik Vekoslav Bregant, strokovni kovinski delavec v »Saturnusu« vodi vse organizacijsko in politično delo te frontne organizacije, seveda ob dobri pomoči ostalih odbornikov. Nove organizacijske ukrepe v delu Fronte je prav dobro razumel in je takoj po sklepu o razmejitvi terenov sklical sestanek frontovcev, na katerem je obrazložil važnost in pomen združitve terenov. Z združitvijo terenov bo lažje voditi vse politično in društveno življenje. Predlagal je, da bi se njihovemu terenu priključil poleg terenov Zgornje in Spodnje Zelene jame in Savske kolonije še teren Jarše, na katerem je bolj razgibano kulturno-prosvetno delo. Tako bi večji obseg terena omogočil izboljšanje pogojev za politično delo, olajšal bi stike z raznimi društvi in s tem bi se tudi ljudje bolj posvetili in živeli v društvenem življenju.

Ko so združili terene, so pričeli pripravljati občni zbor. Na posebnem sestanku so se pogovorili, kako naj poteka občni zbor, pregledali gospodarske in politične prilike na terenu, pretresali so kandidate za bodoči odbor, od katerih bodo najboljše predlagali v nov odbor. Tako torej tudi člani sindikatov s svojimi izkušnjami iz svoje strokovne organizacije in s svojo politično razgledanostjo usmerjajo delo Fronte. Zato so, kot vse kaže, na terenu Zelena jama dobro pripravljeni na letošnji občni zbor. Kako pa pri vas? Ali vsak izmed vas že pomaga pri pripravah na občni zbor OF?

E. K.

SINDIKALNE PODRUŽNICE SE PRIPRAVLJAJO ZA PROSLAVO 29. NOVEMBRA

Skupno s sindikalnimi podružnicami bodo frontne organizacije v Mostah pridelale več proslav za počastitev Dneva republike. Tiste sindikalne podružnice, ki imajo močnejše kulturno-umetniške skupine, bodo pomagale drugim sindikalnim podružnicam. Tako bo pevski zbor tovarne »Pletenine« pridelil proslavo v tovarni »Zmaj«. Skupne proslave bodo imele tudi sindikalne podružnice in terenske organizacije. Tako n. pr. b. terenski odbor Poljane priredil proslavo skupno s sindikalno podružnico Mestne klavnice.

Tovariša Miha Pirnat, predsednik KO železničarjev iz Ljubljane, in Jernej Brolih, predsednik mestnega sveta iz Maribora, živahno razpravljata o nekaterih vprašanjih, ki so jih načeli na seminarju, tudi med počitkom

V SLOVENSKI BISTRICI SNUJEJO NOVO OBCINO

Napravimo si močno gospodarsko in kulturno središče

Pri razpravah o bodočih občinah, o njihovem pomenu in obsegu menda le malokje posegajo tako daleč nazaj v zgodovino, kakor v Slov. Bistrici in njeni okolici. Dovolj vzrokov imajo za to. Prebivalci Slov. Bistrice občutijo, da je njihovo mesto zastarelo, živo jim je tudi še pred očmi nekdanja predvojna področna razdelitev. Pri razpravah večkrat omenjajo letnico 1114, ko je na kraju današnje Bistrice začelo nastajati večje naselje in tudi letnico 1313, ko je naselje že dobilo naziv mesta. Nekdaj so Habsburžani podpirali Slov. Bistrico v boju proti Turku, ki je bilo prav tako trgovsko središče. Vendar so daljni predniki današnjih Bistričanov imeli od tega bore malo koristi. Občinskih naprav v mestu ni nobeden »pokrovitelj« izboljševal. Kanalizacija je stara že stoletja. Potok Bistrice, ki teče skozi mesto, ima višjo lego od mesta samega, podtalna voda prodira prav vse povsod, tako da stanovanjske hiše nimajo kletnih prostorov, kamor bi prav tako našla pot podtalna voda. Tudi vodovod je v zelo slabem stanju. Cevi puščajo zdaj tu, zdaj tam, tako da jih komaj sproti mašijo, milijoni litrov vode pa steečejo po razpokah cevi brez koristi v zemljo.

Do leta 1933 sta k občini Slov. Bistrice sodila še kraja Zatoš in Gornja Bistrice. Po tem letu pa se je Zgornja Bistrice ločila od mesta iz svojstvenih nagibov. Nekdanji kapitalisti, kot n. pr. Gruber, bivši lastnik Impola, je imel menda največ besede pri tem, da se je Zg. Bistrice preimenovala v samostojno občino. Zakaj? Na področju nove občine je stala njegova tovarna; tam je bila tudi Atomsova graščina. Meje nove občine so se kakor klin zagostile v središču mesta. V novi podeželski občini so plačevali veljaki manj davščin, kakor pa bi jih morali plačevati v mestu. Prav s tem namenom je bila tudi ustanovljena nova podeželska občina. Mesto je imelo posledično še manj dohodkov. Zastarele občinske uprave so morale počakati boljše čase.

Z novo upravno področno razdelitvijo, ko bi Slovenska Bistrice ne imela samo naziv mesta, marveč tudi pristojnost mesta pričakujejo Bistričani, da bodo lahko marsikaj storili za razcvet mesta in okolice. V Bistrici že od lani razpravljajo, da bi se Zgornja Bistrice priključila mestu. Še bolj pa se je ta težnja razvila ob sedanji vse splošni razpravi o

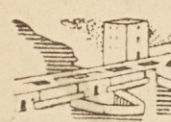
bodočih občinah. Prvi predlog, da se k mestu priključi Zgornja Bistrice so se pridružili še predlogi za to, da bi nova občina zajela tudi KLO Šentovec, Ložico in del Zabljaka. S tem bi bila odstranjena razdrobljenost gospodarsko in upravno zaokrožene celote, ki so jo drobile meje sedanjih ljudskih odborov, odstranjena pa bi bila tudi meja Zgornje Bistrice, ki se še kakor klin zadira v središče mesta. Bistrice bi bila gospodarsko in kulturno središče za vso bližnjo okolico. Gospodarsko že zaradi tega, ker je na njenem področju kar precej razvita industrija, saj je tu »Industrija metalnih polizdelkov Impol«, tovarna gumbov itd. S prispevki industrijskih obratov bi lahko prebivalci izboljšali ob-

činske naprave v mestu, precej koristi pa bi imelo tudi podeželje. Bilo bi manj upravnih stroškov, zboljšal bi se sestav organov ljudske oblasti, uspešneje bi lahko reševali zdravstvena, prosvetna in druga vprašanja okolice.

Razlogov za združitve je torej precej in vsi so tehtne vrednosti. Večina prebivalcev sedanjih krajevnih odborov predvsem prebivalci Črešnjevca, delavci v tovarnah Pacelo so za združitve, ker vedo, da je v skupnosti moč in se bodo le tako izkopalni iz zaostalosti. Toda ob razpravljanju ne manjka ugovorov, ki pa se prej ko slej pokažejo kot ostanki lokal-patriotizma in špekulacije.

(Nadaljevanje na 4. strani)

PRISPEVEK K RAZPRAVAM O GOSPODARJENJU PO NOVM FINANČNEM SISTEMU

Tovarna 'IMPOL' bo imela velike gospodarske koristi

ker ie uvedla samostoi en gospodarski račun in kolektivni akord

V tovarni metalnih polizdelkov 'Impol' v Slovenski Bistrici so pred časom uvedli nekaj gospodarskih ukrepov, ki po svojem gospodarskem pomenu zaslužijo, da jim posvetimo v naših razpravah precej pozornosti. Zakaj torej gre?

Predvsem nas zanimata dve stvari in sicer: posamezni obrati v tem podjetju poslujejo po samostojnem gospodarskem računu, torej obrat 'prodaja' svoje pridelke obratu, oziroma podjetju in delavce nagradjuje s pomočjo obračunavanja po »kolektivni normi«.

VSAK OBRAT POSLUJE PO LASTNEM GOSPODARSKEM RAČUNU

Najprej se pogovorimo o gospodarskem računu posameznih obratov. Delavski svet in tehnično vodstvo v 'Impolu' sta proučevala poslednje probleme, kako bi namreč v podjetju izkoristili celotno disciplino, dosegli, da bi plan izpolnjevali po asortimentu, znižali količino odpadkov, dvignili storilnost dela in podobno. Kakšen problem je stal pred njimi. Normativne materiala, delovne sile in drugo so imeli sicer postavljene, vendar so se v tem ali onem obratu čisto izmislile. V obratih je nastajalo vse preveč režijskih ur. Polizdelki, ki jih je prevzel obrat od obrata pa so bili kakovostno čisto neuporabni in jih je naslednji obrat moral izločiti kot nepredviden izmetek. Obrat je, na primer, prevzel od nekakega obrata polizdelke, ki jih ni najpogostejše pri prevzemu stehal ali meril, niti kakovostno preveril. Tako so prišlo nastajati obsežne razlike. Mnogokrat je obrat prevzel manjše količine, kot je bil zadoščen po prevzemu in čisto tudi »skarte«. Seveda je tak obrat izdelal tudi manj proizvodov, kakor pa bi jih moral po normativu. Zaradi tega so dostikrat nastale ne-

kakovost proizvodov in si prizadevajo tudi izpolniti plan po asortimentu, kar se bo 'Impolu' letos prvič posrečilo.

DELAVCE NAGRAJUJEJO PO SKUPINSKEM AKORDU

V neposredni zvezi s tem ukrepom v 'Impolu' uvažajo tudi skupinski akord. Kot pravijo, jim posamezne delovne norme že precej časa niso ustrezale. Sedaj pa je zahteva po skupinski normi še večja. Splošni pojav doslej je bil, da delavci niso pazili dovolj na kakovost proizvodov, temveč so stremeli samo za doseglo količine — več proizvodov. Prejemki delavcev so bili odvisni od količine proizvodov, ne glede na to, ali so po tehnološkem proizvodnem procesu in sledi obrat lahko prejel in uporabil njihove proizvode ali ne. Mnogo kdaj so se plačevali delavci za proizvod, ki ga v skladu s splošni bil, kar je bil v »skarte«. Tako so se dvignili proizvodni stroški. V obratih so imeli zaposlenih precejšnje število obratnih pisarjev (kontrolorjev), kontrolorjev v pisarnah pa mednarodni pisar. Čeprav je bil kadar kontrolorjev in pisarjev v obratih precejšen, ti zaradi obsežnosti in zamotanosti poslov niso mogli obvladati svoje naloge, zaradi česar niso izostale napake. Obrati so prevzemali polproizvode slabe kvalitete in izmetek je naraščal. Nekateri zavedni delavci pa so pisarjem prijavili celo večje količine proizvodov, kot so jih dejansko napravili.

V podjetju so proučili tehnološki proces, in točno določili število delovnih mest in operacij oziroma število delavcev, ki so nujno potrebni za nemoten potek proizvodnje na določenem delovnem mestu. Tako so potrdili normativ delovne sile. V 'Impolu' so torej že lani opravili del naloge za sestavljanje pravilnika o plačah, oziroma določitev delovnih mest. V kolikor se kje niso bile

določajo urno plačo delavca. Do akordne postavke so prišli tako, da so za vsako operacijo in delovno mesto izračunali normirano plačo za eno strojno uro. Pri tem so nujno morali upoštevati tehnične norme. Strojno uro so pomnožili z normiranim časom, ki je potreben za izdelavo ene tone materiala krat odpadni faktor, to je upoštevati so normirani odpadki. Tako dobljeni akordni znesek za vsako operacijo so sesteli in dobili skupni akordni znesek za izdelavo tone gotovega materiala.

Pisarje v obratih vsak dan vpisujejo pri splošno količino gotovega blaga v skladišče, vpisujejo ga po dimenzijah in teži. Ob končanju meseca količino proizvodov pomnožijo z akordnim zneskom in dobijo skupni zaslužek cele skupine. Za natančno določevanje plač je potem še več obratnih operacij. Važno je, da upoštevajo koliko ur je delal posamezni delavec v posameznih akordnih skupinah in da se upošteva tudi razlika v plačah po strokovnosti.

KAŠNIH KORISTI SO PRINESLI TI UKREPI

Kakšne prednosti je pokazal skupinski akord pred prejšnjim obračunavanjem po posameznih normah? Delavci je bolj razumljiv, ker so norma minute, oziroma ure sprejemljive v dinarje. Skupinski akord sloni na ugotovljenih tehničnih normah in upošteva osebnostni delovni čas. Upoštevanje so tudi tarife postavke dosedanjih uredb o plačah delavcev. Za kolikor odstotkov akordna skupina kot celota preseže svojo nalogo, ki jo določa normativ delovnega časa, za toliko odstotkov dobi vsak posamezni delavec več denarja k svoji urni plači. Morda bo kdo k temu pripomnil, da takšen akord in takšen način plačevanja vodi v uravnilovko, kjer pa ne delajo vsi delavci enako. Toda od ustvarjenega zneska dobijo posamezni delavci po svojih plačah, ki se pravi toliko večji odstotek, čim višji plačilni grupi so. Torej čim višja je delavčeva urna plača, tem višji je delež, ker so prav gotovo napravili s svojim visoko kvaliteten delom več vrednosti. Delavci odsej samo skrbijo za »čisto« lenuhov. Tistega, ki je malo maren pri delu, ne skrbi za kakovost svojih proizvodov in toliko oskuduje akordno skupino kot celota delavci, ki imajo izločilo iz skupine. Odkar skladiščniki prevzemajo le kakovostne izdelke, se je kakovost proizvodov zelo dvignila. Delavci sami skrbijo za čimmanjši odpadke materiala, ker dobijo izdelke plačane po čisti teži. V obratih pa se tudi ni več ne kopitje ne izločevanje proizvodov, ker dobijo delavci plače šele takrat, ko lahko gre proizvod nemoten v nadaljnjo predelavo. V obratih so odpadki številni kontrolorji, odveč je bilo 15 obratnih pisarjev in 6 nameščen v pisarni, ki so jih zaposlili na drugih delovnih mestih.

Za zaključek še nekaj statističnih podatkov, da vidimo kakšne uspehe so dosegli v 'Impolu', odkar imajo skupinski akord in ima vsak obrat celotno določeno nalogo, oziroma lasten gospodarski račun. Od januarja do sedaj so čas proizvodnje za eno tono končnih proizvodov za 6,6 ur, v primerjavi z lanskim letom. Stroške proizvodnje so pri toni končnih proizvodov znižali za 22,8 dinarjev. Proizvodnjo so dvignili v primerjavi z letom 1954, za 11 odstotkov. Plan po asortimentu so do oktobra izpolnili za 96,3 odstotkov.

Peter Dornik

TRGOVSKA PODJETJA IMAJO ŽE SVOJE TRGOVSKE POTNIKE

"ALI RES SMEMO NAROČITI, KAR RABIMO IN KAR HOČEMO"

V marsikateri kmetijski zadruga so se pošteno začudili, ko se je pri njih prvič oglašil trgovski potnik ljubljanskih grosističnih podjetij »Železnina«, »Galanterija« ali »Tekstil obutev«. Prvemu začudenju je ponekod sledilo vprašanje: »Ali res smemo sami naročiti, kar in kolikor hočemo?« Naše trgovine na podeželju se namreč še niso povsod otresle dobe, ko smo vse dodeljevali in razdeljevali. Zato so se začudili, odkod in zakaj potniki. Seveda vsi niso mislili tako. Na splošno pa lahko rečemo, tako vsaj zatrjujejo v vseh treh podjetjih, da so poslovodji kmetijskih zadrug trgovske potnike toplo pozdravili in se navdušili nad izbiro blaga, ki so ga jim ti ponudili.

Poglejmo si sedaj, kako so nekatera grosistična podjetja organizirala potniško mrežo, kaj so z njo dosegla, ali pa opazila. Potniki pri omenjenih treh ljubljanskih grosističnih podjetjih so večji del njihovi stalni uslužbenci. Med prvimi je trgovsko potništvo uvedlo grosistično podjetje »Galanterija«. V »Galanteriji« pravijo, da že skoraj leto dni obiskujejo odjemalce. No in v tem času so si pridobili okrog 800 kupec. Potniki »Galanterije« imajo s seboj vedno po 4 kovčke vzorcev, tako da si lahko zbere vsakdo, kar v njegovem kraju najbolj iščejo.

Pri »Železnini« so uvedli trgovsko potništvo v juniju, ko je bil sproščen gradbeni material in so kmetijske zadruge lahko že same marsikaj naročale. Njihovi ljudje so že obiskali Primorsko, Gorenjsko in Notranjsko, Štajersko pa zalaga novo samostojno podjetje, ki se je osnovalo iz bivšega skladišča »Železnine« v Celju. Odkar se obe podjetji ukvarjata s potništvom, sta znatno dvignili prodajo. V oktobru je n. pr. ljubljanska »Železnina« prodala enkrat več blaga kakor prej. Na podeželju so poslali 40 vagonov pošiljk, razen tega pa so si nekatere kmetijske zadruge pri njih same poskale blaga.

Grosistično podjetje »Tekstil-Obutev« je s pravih potništvom začelo pravzaprav šele v oktobru. Njihovi potniki so na podeželju tudi marsikaj opazili. Precejšnje število kmetijskih zadrug se bolj navdušuje za nakupovanje in prodajanje živilskih pridelkov in ima manj volje za trgovanje s tekstilom in obutvijo. To pa iz razloga, ker imajo kmetijske zadruge le manjše kredite na razpolago, za tekstilno bla-

go in obutev pa je seveda potrebno precej denarja. Ponekod so tudi opazili, da so si poslovodje nakupili velike zaloge krem za britje in umivanje in drugih predmetov, ki gredo dobro v denar. Takšni poslovodje stremijo za tem, da bi čimveč zaslužili. S pomočjo potništva si je »Tekstil-Obutev« pridobil novih 500 odjemalcev in v oktobru za 15 % zvišal svoj promet. Potniki so sporočili podjetju, da je na podeželju veliko povpraševanje za lažimi vrstami blaga, za ženskimi volnenim blagom, trikotarji in boljimi pleteninami, ljudje povprašujejo po bombažnih ženskih in otroških nogavicah. Zahtevajo pestrejšo izbiro obutve, kvalitetnejše možko blago itd. Tekstil-Obutev vse te želje potrošnikov sporoča industriji. Industrija že kaže dosti razumevanja za želje potrošnikov.

Trgovsko potništvo, kolikor so ga kje organizirali, torej kaže svoje dobre strani. Z njegovo pomočjo bomo še bolj poživili trgovanje na podeželju, kar bo prav gotovo pripomoglo k temu, da bodo kmetije dvigali kmetijsko proizvodnjo, saj jih bodo v trgovinah vedno bolj mamile pestre tkanine in nešteto izdelkov, ki jim jih v vedno večji meri nudi naša industrija.

Mladinska proga Doboj—Banja Luka bo v glavnem zgrajena do Dneva republike

Na posvetovanju mladinskih delovnih brigad, ki je bilo pred kratkim v Doboju, so sklenili, da bodo do 29. novembra v poštastih 10. občinah Jugoslovanske armade vsa zemeljska dela in zgradili vso progo od Banja Luke do predora Ljeskove vode, katerega gradnjo nameravajo zaključiti zaradi posebno težavnega terena v naslednjem letu.

Doslej je 86.500 mladincev v 868 brigadah izkopalo, prepešalo in vgradilo 1.635.000 kubikov materiala. Dovolili so tudi že 34 mostov in 295 propustov.

ZAMENJAVA IZKAZNIH OSVOBODILNE FRONTE

V kratkem bodo v vseh naših krajih začeli z volitvami novih frontalnih odborov, ki se bodo v večini primerov prilagodili tudi novi teritorialni razdelitvi krajevnih ljudskih odborov — občin.

Da bi fronte organizacije svoje delo še bolj utrdile in odstranile iz svojih vrst ljudi, ki rovarijo proti OF ali ki izrabljajo njeno zaupanje, se bodo v času občnih zborov za menjale tudi izkaznice. Člani Fronte bodo lahko vsi dosednji člani in tudi noviki to žele, samo če ne nasprotujejo program OF in če so pripravljeni sodelovati ter s svojim poštenim delom koristiti skupnosti. S podelitvijo izkaznic bo članu izkazano zaupanje in priznanje za njegove dosedanje delo.

Izkaznice ne bodo dobili tisti, ki so bili ali sodno kaznovani ali pa so sovražno razpoloženi do naše Osvobodilne fronte.

PREBERITE SE NOVICE ZADNJEGA TEDNA KAJ NAM TOREJ PRINAŠAJO NAJNOVEJŠI MEDNARODNI DOGODKI. NAŠA DELEGACIJA PRISPEVA K URESNIČENJU CILJEV OZN — KREMLJU JE VSAKA RAZPRAVA O MEDNARODNI NAPETOSTI NEPRIJETNA — JUGOSLOVANSKA DELEGACIJA JE OBTOKILA SOVJETSKO NAPADALCE — MOSADEGH ISCE ZAVEZNISTVA V EGIPTU — ISKRICA UPANJA ZA NAPREDEK POGAJANJ NA KOREJI — AMERIKA BO JUGOSLAVIJI DOBAVILA NAJMODERNEJŠE OROŽJE — VOLITVE V ARGENTINI — TROCKISTOM UGAJA SOVJETSKA NAPADALNOST

IN DOGODKI DOMA! Z VEČJO STORILNOSTJO V NAŠIH ZADRUGAH IN Z NJIHOVIM NADALJNJIM RAZVOJEM BOMO OKREPILI MOČ NAŠEGA GOSPODARSTVA — PRVA KONFERENCA ZADRUŽNIC V ZAGREBU — SPREMEMBA ZAKONA O JAVNEM TOZILSTVU

NAŠA DELEGACIJA PRISPEVA K URESNIČENJU CILJEV OZN

Na zasedanju Generalne skupščine OZN so zaključili splošno razpravo. Postavljenih je bilo nekaj predlogov in načrtov, toda, kar se tiče odnosov med vzhodom in zahodom, ta razprava ni priznala nič posebnega. Številni govorniki so na zasedanjih načrtovali res pereča vprašanja, ki tarejo svet. Le Višinski je po svoji stari navadi »drgnil« staro obrabljeno sovjetsko lajno. Niti se ni potrudil, da bi o predlogih drugih govornikov razpravljal v kolikor toliko resnem tonu. Videti je, da Moskva danes neče razpravljati o svetovnem položaju in hoče že vnaprej onemogočiti kakršno koli pošteno razpravo o vzrokih mednarodne napetosti. Čuti se, da je vsaka taka razprava danes Kremlju neprijetna. Kakor koli

TROCKISTOM UGAJA SOVJETSKA NAPADALNOST

Konec avgusta in v začetku septembra je bil v Švici III. kongres takozvanih »Četrte internacionale«. Ta kongres sicer nima za mednarodno delavsko gibanje nobenega posebnega pomena, ker so v njem ljudje, ki so popolnoma ločeni od revolucionarnega boja naprednih sil v svetu, vendar pa ga omenimo zaradi dveh stvari: Prvič, ker je ta kongres zagovarjal politiko sovjetskega hegemonizma, in drugič, ker je nastopil proti izgradnji socializma pri nas, proti boju, ki ga vodimo nasproti sovjetski agresiji, in s tem v zvezi sprejel posebno resolucijo o naši revoluciji. V kateri se popolnoma jasno in odkrito zavzemajo za kominformovsko politiko. Med drugim so na kongresu ugotovili, da je tretja

Vodstvo Sovjetske zveze in satelitskih držav je v naši državi zasnujlo 1932 državljano za svoje vojnonsko delo in organiziralo 102 vojnonska centra, katerim naceluje 402 vojnonska voditelja. Poleg tega so obmejni organi satelitskih držav v času od 1. julija 1948 pa do 30. septembra 1950, torej v komaj 27 mesecih, izvršili nič manj kakor 1044 vpadov.

Zato in samo zato je naša država predložila OZN dokaze, s katerimi je ponovno resno opozorila ves svet, kdo so sovražniki miru in netilci nove vojne.

namreč razpravljamo o vzrokih sedanje napetosti v svetu, vedno naletamo na napadalec maneuvre Kremija. Zato jim tudi ne diši resneje pogovori se o teh stvareh.

Jugoslovanska delegacija pa je našela prav to najbolj pereča vprašanje. Tovariš Edvard Kardelj je v svojem govoru neizpodbitno obtožil sovjetsko napadalo politiko in razkril sovjetsko željo in težnjo za porajanjem malih narodov.

V krogih Združenih narodov so Kardeljev govor ocenili kot pomemben in ustvarjalen prispevek k uresničenju ciljev OZN: ohraniti mir, preprečiti napade in vzpostaviti mirovno sodelovanje med enakopravnimi narodi.

Kaj pa sovjetska nota glede Tržaškega problema? Kremijski diktator je nezadovoljen nad poizkusi, da bi se na miren način rešilo sporno vprašanje okrog Trsta. Več kot je spornih vprašanj, bolj se da ne iti sovražstvo. Da je temu tako, potrjuje tudi njegova informirbovskega podružnica v Italiji, ki si prizadeva čimbolj otežiti sporazumni dogovor med Italijo in Jugoslavijo glede tržaškega ozemlja. Toda nota ni obrodila zaželenih plodov.

MOSADEGH ISCE ZAVEZNISTVA V EGIPTU ZA ODLÖCNE NASTOPE PROTI ANGLIJI

Perzijski predsednik vlade Mosadegh, ki se je dni vrača iz Amerike domov preko Južne, ni dosegel nobenega uspeha, glede petrolejskega spora med Anglijo in Perzijo. Toda perzijska vlada se nadalje vztraja pri svojem sklepu — nacionalizaciji britanskih petrolejskih naprav v Abadanu. Na poti domov bo Mosadegh obiskal Egipt, kjer hoče dobiti zaveznika za skupne nastope proti Angliji. Zakaj, tudi Egipt vztraja pri svoji politiki, da morajo Angliji izprazniti Sueški prekop in samostojno odločiti o evropske vlade je najvil še odlöcnejši boj proti Angliji.

ISKRICA UPANJA ZA NAPREDEK POGAJANJ NA KOREJI

Razgovori za premirje na Koreji so še vedno v teku in ni posebnega upanja, da bodo kaj kmalu uspešno zaključeni. Razni opazovalci domneva, da so severni postali bolj popustljivi v zvezi z govorom Višinskega na zasedanju OZN, kjer je vnovič predlagal vzporednik kot razločitevno črto med Severno in Južno Korejo. Sovražniški se kajpada nadaljujejo z vsi srditostjo in ko-rejsko ljudstvo mora prenašati že več kot leto in pol nepopisne strahote razdejavanja po zaslugi Sovjetske zveze, ki je sprožila tam kajšnji konflikt.

Iskrice upanja, da bo premirje na Koreji vendarle doseženo, pa daje nov predlog delegacije Združenih narodov, ki je predlagala, naj obdelava sedanja linija fronte kot demarkacijska črta, da bo premirje podpisano že v 3 dnevi. Severna delegacija tega predloga za sedaj še ni zavrnila in izgleda, da je bil celo ugodno sprejet.

AMERIKA BO JUGOSLAVIJI DOBAVILA NAJMODERNEJŠE OROŽJE

Minuli teden je bil v Beogradu podpisan ameriško-jugoslovanski sporazum o vojaški pomoči. Na podlagi katerega bo Amerika nudila Jugoslaviji najmodernejše vojaško opremo, material in ostalo pomoč, ki je spoznavno določena v skladu s listino organizacije ZN. Ta pomoč bo nedvomno precej prispevala k utrditvi obrambne moči naše države.

VOLITVE V ARGENTINI

V Argentini je že dalje časa na vladi znana peronistična stranka, ki si je z abso-lutističnim vladanjem Perona in njegove žene tudi ob novih volitvah zagotovila večino. Doslej so bili zastopani v parlamentu poleg peronistov tudi konservativci in radikali. Z novimi volitvami pa so se njihova poslanska mesta še bolj zmanjšala, ker je bil pritisk peronistov na volilce posebej močan.

Kaznovani so z denarnimi kaznimi vse tiste volilce, ki se niso udeležili volitev in jim odvzeli za eno leto volilno pravico do javnega udeleževanja. Ljudje, ki niso volili, tudi nimajo pravice odstopati v tujino. Tisti pa, ki niso mogli voliti zaradi bolezni, so se morali podvreči zdravniškimi komisijam pregledom. Vlada je v ta namen določila 1600 zdravnikov.

svetovna vojna nujna in neizbežna, in to le po krivdi imperialističnih sil v svetu. Sovjetsko zvezo ter njeno napadalo na prikazuje kot nedolžno jagnje, ki ni sposobno ljudem storiti nič zla. Tako so dejanske povzeli vlogo prokominformovskih agitatorjev. Kdo, ki pozna sovjetske zločine in njihove apetite po drugih deželah, bi se pustil prelesti od tako slabo zakamufiranega manevara!

III. LETNA SKUPŠČINA GLAVNE ZADRUŽNE ZVEZE IN PRVA KONFERENCA ZADRUŽNIC V ZAGREBU

V Zagrebu je bila minul teden tretja letna skupščina sveta Glavne zadrugne zveze Jugoslavije, katere se je udeležilo nad 1000 delegatov iz vseh krajev države in zastopniki zadrugnih organizacij nekaterih evropskih držav. V splošni razpravi na skupščini je predsednik Glavne zadrugne zveze tovariš Miroslav Todorović, razložil zgradbo in pot razvoja velikih posestev v porajajočih se kapitalističnih državah v 19. stoletju in opozoril na to, da je tudi pri nas zgradnja zadrugnih posestev, ter doseči naprednejše in bolj moderno obdelovanje zemlje. Zato pri nas ne glede na najrazličnejše klevete, ki zadnje čase prihajajo ne le iz vzhoda, ampak tudi iz zahoda, ne bomo odstopili od snovanja kmetijskih delovnih zadrug. Naša oblast je že od vsega začetka želela in se tudi sedaj trudi, da bi se pri nas kmetije same združevale v večja kmetijska gospodarstva, prostovoljno in hote. To smo našim kmetom vedno bolj jasnovali in so tudi mnogi razumeli. Nekateri, to je razni spekulant, pa so šli v zadrugo zato, da bi jih razbijali in da bi škodovali naši socialistični graditvi.

Pred zaključkom skupščine je tovariš Boris Kidrič, predsednik gospodarskega sveta, opozoril na važnost varčevanja in boja proti spekulantom. Varčevanje nam narekuje naloge za izpolnitev planskih nalog, za okrepitev naše obrambne moči in skrb za to, da se pri nas kmetije same združevale v večja kmetijska gospodarstva, prostovoljno in hote. To smo našim kmetom vedno bolj jasnovali in so tudi mnogi razumeli. Nekateri, to je razni spekulant, pa so šli v zadrugo zato, da bi jih razbijali in da bi škodovali naši socialistični graditvi.

Pred zaključkom skupščine je tovariš Boris Kidrič, predsednik gospodarskega sveta, opozoril na važnost varčevanja in boja proti spekulantom. Varčevanje nam narekuje naloge za izpolnitev planskih nalog, za okrepitev naše obrambne moči in skrb za to, da se pri nas kmetije same združevale v večja kmetijska gospodarstva, prostovoljno in hote. To smo našim kmetom vedno bolj jasnovali in so tudi mnogi razumeli. Nekateri, to je razni spekulant, pa so šli v zadrugo zato, da bi jih razbijali in da bi škodovali naši socialistični graditvi.

Končno je povedal, da začnemo letos navzile velikim težavam že z obsežnimi investicijami za moderna proizvodna sredstva v kmetijstvu. Sklenili smo že pogodbo za 2000 traktorjev, v kratkem pa bodo sledile še druge take pogodbe in naše zadruge, ki bodo tudi naše mnogo novih pestrih oblik združevanja kmetijskega gospodarstva, bodo lahko začele proizvajati na modernejši način.

SPREMEMBA ZAKONA O JAVNEM TOZILSTVU

Te dni je bil dan v javno razpravo tudi osnutek zakona o javnem tozilstvu. Javno tozilstvo po novem predlogu niso več operativno posegalo v spore državljano in upravnih organov, ampak bo predvsem neposredni izvršilni organ za izvajanje raznih gospodarskih ukrepov, čeprav se bo še nadalje borilo proti pojavom kriminalitete ter za pravilno izvajanje zakonov in državni in upravnih sporih.

Iz življenja in dela naših organizacij

IZ DELA ORGANIZACIJSKE KOMISIJE PRI REPUBLIŠKEM SVETU

Precej dela, svetov' lahko opravi komisije

Organizacijska komisija pri Republiškem svetu je imela 19. t. m. svojo prvo sejo. Iz zapisnika seje povzemamo nekaj glavnih misli, ki jih bodo lahko s pridom uporabljale podobne komisije pri krajevnih svetih, krajevnih odborih in druge seveda, še jih bodo pravilno prilagodile svojim prilikam in delu.

KAKO BODO DELALI ČLANI KOMISIJE?

Najprej si pogledimo, kako so si razdelili v republiški komisiji delo. Vsak član komisije bo v bodoče skrbel za organizacijsko pomoč 16 svetom in 6 republiškim odborom strokovnih sindikatov. Seveda so posamezni člani vzeli sorodna področja in sorodne strokovne sindikate. Kako bo član komisije lahko pomagal pri organizacijskem delu drugim organizacijam? Proučeval bo zapisnike, poročila, dopise iz organizacij, katerim je po sklepu seje komisije dolžna pomagati, obiskoval bo organizacije, se posvetoval z vodstvi in člani organizacije. Poleg tega bodo člani komisije proučevali na temeli zbrane gradiva organizacijska vprašanja in jih dajali Republiškem svetu v pretres. Po potrebi bodo v delu komisije pritegnili tudi druge tovariše.

NEPOSREDNI OPRAVKI

Sedaj so pred nami občni zbori. V pripravah na občne zборе bodo člani komisije še posebej proučevali vprašanje organizacijske krepitve sindikatov. Med temi je tudi organizacija še neorganiziranih delavcev, pobiranje članarine, ki je v zaostanku, zbiranje naročnikov za »Delavsko enotnost«, priprava poročil in podobno. Republiška komisija je predložila tudi predlog pravilnika v občnih zbiorih, ki ga je Republiški svet pretresel in poslal Centralnemu svetu kot prispevek k razpravi o pravilniku o občnih zbiorih, ki bo v dne 22. in 23. t. m. na seji Centralnega sveta, ki bo sprejel dokončni pravilnik o občnih zbiorih in finančnem poslovanju naših sindikatov.

Poleg tega bo organizacijska komisija zbrala podatke o delu članov Republiškega sveta v gospodarskih, oblastvenih organih in v raznih komisijah, napravila pregled nad tem, kakšne uradne in društvene prostore imajo krajevni in okrajni sveti in kje stanovanjske komisije delajo težave svetom glede prostorov in ko bo izvedena združitev okrajev, bo proučila

možnost in potrebo preosnovanja sindikalnih svetov.

Člani komisije bodo pričeli takoj tudi urejati predvojni in medvojni arhiv sindikalnih organizacij in Delavske zbornice. Do konca leta bodo stari arhivi predvidoma uredili, povojni arhiv pa bodo sortirali na zgodovinski, uporabni, odvečni in tekoči del. Posebej bodo vezali zapisnike kongresov, plenarov, konferenc in sej ter statistična, terenska poročila, proračune in bilance v posebne kartone. Ves arhiv bodo ne samo uredili, ampak tudi primerno zavarovali, da se ne bo kvaril in podobno.

Komisija je razpravljala še o nekaterih tekočih opravkih. Tak način dela komisije je tem pomembnejši (da zbira, proučuje gradivo in nasvetuje) zlasti sedaj, ko imamo v Republiškem svetu vsega le še tri izvoljene odbornike, ki so polno zaposleni s delom v svetu. Nedvomno bodo tudi naši krajevni sveti plodno delali le tedaj, če bodo uspeli delo porazdeliti tudi med komisije.

Bom

Želimo, da bi bil Vaš trud pri pripravi tečajev res ploden

Kakor koli je vesela novica, da so v Domžalah pričeli s političnoekonomskim tečajem za sindikalne odbornike, člani delavskih svetov in odbornike družbenih organizacij, tako smo mnenja, da bi bilo vendar potrebno, da tam ponovno preudarijo načrt, ki so ga napravili za tečaj. To opozorilo nam narekuje izkušnja iz dosedanjih tečajev v Sloveniji in ker želimo, da bi trud tovarišev, ki delajo pri tečaju, bil čimbolj ploden.

Zato se pogovorimo o nekaterih stvareh, ki po našem mnenju niso najboljše zamišljene. V dopisu nam pišejo »snov bo težka in razdeljena v tri dele, in sicer bomo letos v šestmesecnem tečaju obravnavali politično ekonomijo kapitalizma, prihodnjo zimo 1952/53, politično ekonomijo socializma in v letu 1953/54 filozofijo politične ekonomije«.

Ali se vam ne zdi čudno, da bi neki sindikalni tečaj trajal kar skozi tri leta, ali ni to vendar malo preveč po »šolarsko«. Naše gospodarsko življenje je zelo pestro in preveč zahtevno

V Kemični bodo dobili nove podružnice

Po sklepu seje predsedstva Republiškega odbora se bodo člani sindikata v delovnih kolektivih Kartonažne tovarne, Ljubljana, Kuverta, Ljubljana, Mapa, Maribor, Jugotanim, Sevnica, Jugotanim, Majšperk ter tovarna barv Mozirje priključili v sindikat kemične stroke.

O TEH STVAREH BI SE VENDAR KAZALO POGOVORITI Z VODSTVOM SINDIKALNE PODRUŽNICE

V Hrastniku, v tovarniški zgradbi, je predsednik stanovanjske komisije brez predhodnega posvetovanja z izvršnim odborom sindikalne podružnice, nakazal stanovanje, obstoječe iz prostorne kuhinje in prostorne sobe ter predsoje, stranki s samo dvema članoma. V to stanovanje bi lahko vselili veččlansko družino, ki bi jim to stanovanje odgovarjalo, dočim je, za naše stanovanjske prilike, za dva člana preveliko. Vodstvo sindikalne podružnice pa se predvsem ne strinja z načinom do-delitve stanovanja brez predhodnega posvetovanja z izvršnim odborom podružnice.

Viktor Racki

nasproti članom sindikatov, da bi si mi lahko v organizaciji dovolili tak časovno raztegnjen tečaj. Tudi o programu samem bi lahko dejali, da je preveč »šolarski«. V naših organizacijah imamo ljudi, ki so danes odgovorni gospodarstveniki, danes gospodarijo in zahtevajo od svoje organizacije pouka predvsem o tistih vprašanjih, ki so danes na dnevnem redu v gospodarstvu. In ta pouk jim moramo nuditi, dolžni smo jim ga dati. Seveda zelo nespretno bi pa ravnali, če bi jim hoteli sedaj trpeti celo politično ekonomijo. Podobni bi bili tistemu, ki bi za pojasnitev vsakega prirodnega fizikalnega, biološkega pojavnega zahteval od ljudi, da prouče vse, kar ljudje sploh vedo s področja dotične znanosti.

Morda bi kazalo, da se o vsem tem pogovorite s članstvom, pa boste videli, kakšnega mnenja bo. Predvsem je treba temeljito obravnavati sodobna vprašanja, za kar so poklicane sindikalne organizacije. S tem ne trdimo, naj naši člani ne proučujejo tudi sistematično politične ekonomije kot družbeno znanost, toda to naj nam predvsem posredujejo višje šole, srednje šole, ljudske univerze in podobne ustanove. Preudarite nekoliko te nasvete! Res škoda je, da tajniki sveta iz Domžal ni mogel priti na seminar v Dvorsko vas, kamor ga je Republiški svet povabil in kjer so se sindikalni odborniki zelo obširno pogovorili o gospodarskih tečajih.

POGLEDALI BODO, KAKO PRODAJAJO PRIDELKE

Na plenumu okrajnega odbora sindikata kmetijskih delavcev so med drugim tudi sklenili, da bodo člani podružnice doma pogledali, če so odprodala gospodarska vodstva vse odvečne količine krompirja in drugih pridelkov. V kolikor tega niso napravili bodo zahtevali, da se ti pridelki odprodajo.

Iz raznih krajev nam pišejo Sklenili so nadvse skrbno varčevati

Delovni kolektiv »Prevoznikstva« v Celju je imel nemalo težav, vendar je v začetku tega meseca izpolnil svojo plansko nalogo. Pri podjetju imajo v glavnem samo zastarele avtomobile in to zahteva res skrbnega ravnanja šoferjev in tudi mehaniki imajo vedno polne roke dela. Med šoferji so najmarljivejši: Anton Pere, Alojz Lovrenčič, Leopold Simon, Martin Stojič, Avgust Videčnik in Stanko Stegu. Med mehaniki pa je najbolj poštvovalen Tone Lednik, vodja garaže. V zadnjem času so v kolektivu posvetili največ pozornosti varčevanju s pomožnim in režijskim materialom, zlasti pa s pogonskim gorivom in mazilom. V to nalogo so se vsi zagrizli — delavski

STROJNA STAVNICA »LJUDSKE PRAVICE« IMA KAR PET JUBILANTOV

V strojni stavnici v tiskarni »Ljudske pravice« slavi obletnico dolgoletnega nepretrganega dela v poklicu kar 5 jubilarov. Prvi in najstarejši po delu pri tiskarskem stroju je Franc Krašovec, ki že 50 let opravlja poklic strojnega stavca, za njim je Rudolf Ježek, najstarejši po letih, ki je v svojem tiskarskem poklicu že 43 let; Ivan Maver se je izučil tiskarske stroke v tiskarni »Edinosti« v Trstu že s šestnajstim leti in opravlja delo strojnega stavca že nad 40 let; četrti jubilar pa nad vse priljubljeni Rado Šturm, strojni stavec, ki dela v grafični stroki tudi že nad 40 let; Jože Urbančič je v svojem poklicu nad 40 let. Kot strokovnjak vzgaja prepotrebne kadre.

Jubilantom iskreno čestitamo in jim želimo še mnogo let! Vzemimo si jih za vzgled!

101. LETO STARA POSTA

Nedavno je pošta v Sošanju proslavila 101. obletnico svojega obstoja in je delovni kolektiv pošte skupaj s filatelističnim društvom priredil v dvorani doma sindikatov lepo razstavo znamk.

F. L.

Sindikalno gibanje po svetu

MEDNARODNA ORGANIZACIJA DELA NAM BO POMAGALA PRI VZGOJI DELAVCEV

Predstavniki naše države so se nedavno sporazumeli z Mednarodno organizacijo dela, da bo slednja pomagala pri strokovni vzgoji naših delavcev. Omenjena organizacija bo poslala v našo državo 44 inštruktorjev, praktikov in teoretikov iz elektrotehnike, kemične industrije, pridobivanja koks in črpanja nafte. Ti inštruktorji bodo ostali v naši državi do enega leta in delali s približno 1000 strokovno kvalificiranimi delavci. Poleg tega pa bomo potem Mednarodne organizacije dela poslali v tujino na strokovno izpopolnjevanje 263 kvalificiranih delavcev, da se poglobe v tehniko proizvodnje elektron, papirja, celuloze in medicinskih instrumentov ter 114 mlajših delavcev, ki se bodo izpopolnili v raznih strokah. V tujini bodo ostali do šest mesecev.

ITALIJANSKI SVOBODNI SINDIKATI GRAJAJO OMEJEVANJE PRAVICE DO STAVK

Italijanska konfederacija svobodnih sindikatov, ki ima, po izjavi njenega generalnega tajnika Pastoreja, okrog en milijon 800 tisoč članov, je imel nedavno v Neaplju svoj kongres. Na kongresu je Pastore izjavil, da zahteva italijanska konfederacija svobodnih sindikatov, da se spremeni predloženi vladin osnutek zakona o sindikalni zakonodaji, ki absolutno omejuje pravico do stavk. Ta osnutek grajajo vsi opozicijski krogi in celo demokrščanski sindikati.

PREPREČENI RAČUNI KOMINFORMISTOV V PERZIJ

Kominformistična stranka »Tudeh« v Perziji je pozvala uslužbence iranskega ministrstva za finance, da prično stavkati in zahtevati povišanje plač. Večina uslužbencev je predlog odbila in obožila stranko, da bi rada s stavko povečala gospodarske napore, ki jih ima iranska država z nacionalizacijo nafte industrije.

V EGIPTU NEZAPOSLENI DELAVCI ZAHTEVAJO OBLJUBLJENO ZAPOSILITEV

Egiptovski delavci, ki so na poziv vlade zapustili delo pri Angležih v Sueškem prekopu, so nedavno demonstrirali zato, ker jim vlada ni v obljubljenem roku desetih dni priskrbelo nove zaposlitve, ampak so ostali brez dela. Demonstranti so zahtevali delo

V IZRAELU JE DEMONSTRIRALO VEČ TISOČ DELAVCEV

Predšni teden je v Tel Avivu prišlo do večjih demonstracij. V demonstracijah je sodelovalo več tisoč delavcev, ki so zahtevali hrano in stroje kazni za špekulante. Sindikalna organizacija »Histadrut« pri demonstracijah sicer ni sodelovala, objavila pa je resolucijo, v kateri je zahtevala od izraelske vlade, da ta poskrbi za izboljšanje prehrane delavcev in čimprej ukrene vse potrebno proti špekulantom z življenjskimi potrebščinami.

FRANCOSKI RUDARJI SO GROZILI S SPLOŠNO STAVKO

Francoska vlada je nedavno odločila, da morajo rudarji plačevati 15 odstotkov stroškov za zdravila obolenih tovarišev. Rudarji sodijo, da je ta sklep nepravilen, saj tega prispevka

niso plačevali niti tedaj, ko so bili rudniki zasebna last, kaj šele sedaj, ko so podpravljeni, zato so pričeli stavkati. Stavkalo je okrog 30.000 rudarjev. Predstavniki socialističnih sindikatov pa so celo izjavili, da bodo sklicali nacionalni odbor rudarskih sindikatov in predložili, da proglase splošno stavko, če vlada ne bo preklcala svoje odločitve. Po pogajanjih med predstavniki socialističnih in krščanskih sindikatov ter predstavniki vlade je vlada svoj sklep spremenila v toliko, da bodo rudarji namesto 15 odstotkov zdravniških stroškov plačevali pavšalno 60 frankov pri vsakem pregledu, kar se bo štel kot njihov prispevek k celotnim stroškom zdravljenja.

SINDIKATI ŠVEDSKE SO PRIDOBILI V ČASU MED DVEMA KONGRESOMA 171 TISOČ NOVIH ČLANOV

V Stockholmu (Švedska) je bil XIV. kongres Zveze sindikatov Švedske. Kongresa se je udeležilo 463 delegatov iz države in 58 zastopnikov sindikalnih organizacij iz drugih držav.

Razvoj sindikalnega gibanja na Švedskem je v zadnjih letih pod močnim vplivom splošnega gospodarskega razvoja. Švedska sicer ni bila neposredno prizadeta v minuli vojni, ampak se je vojna posredno odrazila na njihovem gospodarstvu in jim prizadejala mnogo težav. V zadnjem času pa je čutili gospodarski napredek, saj so se tudi realne meze moške delovne sile v industriji dvignile za 20 odstotkov od mezd v letu 1946.

V Zvezi sindikatov Švedske je organiziranih 1.278.409 delavcev, med temi je 240.423 žena. Od zadnjega kongresa, ki je bil leta 1946, je število organiziranih naraslo za 171.000.

V KANADI IMAJO TRI SINDIKALNE ORGANIZACIJE

V Kanadi obstajajo tri sindikalne organizacije. V njih je skupaj več milijonov delavcev. Številčno najmočnejši sindikalni organizaciji Kongres dela (470.000 organiziranih delavcev) in Kongres sindikatov (312.532 članov) sta včlanjeni v sindikalni centrali ZDA. Kongres dela je član Ameriške federacije dela, Kongres sindikatov pa Kongresa industrijskih organizacij. Tretja sindikalna organizacija v Kanadi je Katoliška konfederacija dela, ki ima 86.184 članov.

MEDNARODNA FEDERACIJA RUDARJEV BO PODPRLA ŠPANSKE RUDARJE

Nedavno je v Luxemburgu zasedala 35. konferenca Mednarodne federacije rudarjev iz 19 držav. Na konferenci so razpravljali predvsem o socialnih pogojih rudarjev, ki živijo v nerazvitih in gospodarsko zaostalih državah, posebno v Aziji.

Med sklepi, ki so jih sprejeli na konferenci, je tudi ta, da bodo materialno podprli španske rudarje, ki se bore proti Francovemu režimu. Sklenili so tudi, da bodo solidarni z vsako akcijo, ki jo bodo izvedli rudarji proti njegovi diktaturi. Mednarodni konfederaciji svobodnih sindikatov so poslali resolucijo, s katero pozivajo Mednarodno konfederacijo, da vpliva na to, da se čimprej konča diktatura Francovega fašističnega režima.

Delavci iz Šmartnega grajajo nekatere ljubljanske nakupovalce

Nakupovalci nekaterih ljubljanskih ustanov in podjetij nakupujejo krompir in jabolka v okolici Šmartnega in seveda preplačujejo omenjeno blago. Kmečka zadruga v Šmartnem je nakupovala jabolka po 8 dinarjev za kg, ljubljanski kupci pa so jih pričeli plačevati po 17 do 18 dinarjev za kg. Krompirju pa so ceno dvignili celo na 13 do 14 dinarjev. Večina teh nakupovalcev je od podjetij »Tesar«, VTP in nekaterih ljubljanskih ustanov. Ker letina krompirja v okolici Šmartna ni bila najbogatejša, nekateri že ponujajo 16 dinarjev za kg. Delavci iz tovarne usnja v Šmartnem pri Litiji grajajo tako preplačevanje in pravijo, naj omenjenim povemo, da v bodoče ne bodo več dovolili nekaj podobnega, ker to škoduje našemu gospodarstvu in vsem skupaj.

Lojze Povše

Ali ni hrana v krški in solkanski menzi le malo prdraga

V menzi v Krškem morajo abonenti plačevati mesečno 3700 dinarjev za prehrano. Krajevna gostilna v Krškem pa je dvignila ceno prehrane svojim abonenti na 3800 dinarjev. Nič boljše ni v okrajni menzi v Solkanu. Tu računajo abonentom prehrano 3200 dinarjev. Poslovanje menze je pregledala komisija, toda cena je ostala ista. V menzi je razen drugega osebja nameščen upravnik, administratorka in ekonom. Radovedni smo kaj pravijo k tej ceni abonenti, ali člani drugih sindikalnih podružnic, ki bi mogoče le imeli kakšen pameten predlog za pocenitev prehrane.

V TROMESEČJU JULIJ—SEPTEMBER JE BILO V GRADNJI 5327 STANOVANJ

Iz statističnih podatkov Republiškega sveta Zveze sindikatov za Slovenijo je tudi razvidno, da je bilo v mesecih julij, avgust, september v gradnji (v režiji podjetij) 1287 samskih in 975 družinskih stanovanj in (v režiji ljudskih odborov) še 1272 samskih ter 1793 družinskih stanovanj. Pri teh gradnjah so napravili delavci in nametščini 58.425 ur prostovoljnega dela. Za sedaj nima še svojega lastnega stanovanja (stanujejo pri svojcih ali pa kot podnajemniki) 27.444 oseb, nad 5 km daleč pa se dnevno vozi na delo 37.799 delavcev in uslužbencev ter 1454 vajencev.

ČLANSTVO NAJRAJE PRIHAJA NA DOBBA PREDAVANJA

Statistična poročila Republiškega sveta ZSJ za Slovenijo nam potrjujejo, da naše članstvo najraje prihaja s področja predavanja, saj je predavanja s področja družbenih ved v tromesečju julij-september, ko ni za to niti sezona, poslušalo 51.922 članov. Kako pa še sicer skrbje za izobrazbo članstva naše organizacije? V tem času so pripravili skupno 2065 konferenc, 1904 sestanke, na katerih so članstvo seznanili s političnimi dogodki, 4228 proizvodnih posvetovanj, 669 predavanj o zaščiti dela, 212 tečajev in tako dalje. Sindikalnih društev je v vsej Sloveniji

652. Ali v vaši podružnici poveste od časa do časa, kaj ste napravili in kako članstvo sodeluje.

Na take odbornike so člani lahko ponosni

Z zadnje seje izvršnega odbora sindikalne podružnice pri dravogrski hidrocentrali se lahko marsikaj dobrega naučimo. Zato si pogledimo, o čem so razpravljali. Najprej so pretresali pravilnik o plačah. Ob tem so prišli tudi na problem obstoja delavskega sveta pri njih. Vse dravske hidrocentrale so se namreč združile v eno podjetje in je nastalo vprašanje, ali naj ostanejo v posameznih obratih delavski sveti. Izvršni odbor je bil mnenja, da bi bilo koristno, če bi pri obratu ostal delavski svet.

Na seji so govorili tudi o gospodarjenju v podružnici in med drugim sklenili, da nabavijo dva čolna za tehniko. Končno pa so obravnavali še neki spor, ki je nastal med dvema članoma in so imenovali neko člansko tovariško razsodišče, ki so mu naložili, da razsodi spor.

Naslednjega dne pa je izvršni odbor sklical članski sestanek, na katerem so govorili o plačah, dokladah za otroke in denarnih dodatkih. Na tem sestanku je izvršni odbor sporočil članstvu, da je zahteval od tovariša Malija, naj vrne radijski aparat podružnici in da predlaga, da se ta aparat nekomu dodeli. O tem so tajno glasovali. Radijski aparat so dodelili tovarišu Ivotu Križevniku, ki je prejel 28 glasov, 8 jih je bilo proti. Zal ne vemo, ali so ga odprodali ali poklonili. Končno je predlagal tovariš predsednik Ferarič članom, da bi se prihodnji teden sestali in se malo pogovorili o našem kongresu in o novih gospodarskih ukrepih.

KAKO BOSTE NA LETNI SKUPŠČINI ČLANOM POJASNILI, KER NISTE POROČALI

Iz usnjarske stroke se je v tekmovanje v počastitev 10. obletnice JA prijavilo 24 podružnic, toda redna poročila sedaj pošilja samo 15 podružnic. Seveda delovni kolektivi tekmujejo, nekateri odgovorni tovariši v izvršnem odboru podružnice pa »pozabijo« poslati poročila o tem delu. Kako bodo pojasnili na redni letni skupščini svojim članom odborniki v tovarni usnja na Vrhniki in »Toko« v Domžalah, ker doslej razen prijave za tekmovanje niso poslali še nobenega pisanega poročila? Pa še nekaj je takih podružnic! Toda imamo tudi podružnice, ki vestno opravljajo svojo nalogo in tudi pišejo o tem, kaj delajo, tako so na primer: »Sava« Kranj, Tovarna usnja Šoštanj in Tovarna usnja Slovenske Konjice, Industrija obutve v Ljubljani in druge.

Lojze Povše

VEDNO VEČ NAS JE

Delovni kolektiv Tkalnice hlačevine v Celju je konec oktobra — 65 dni pred rokom — izpolnil svojo letno plansko nalogo. Ta delovna zmaga je tem pomembnejša, če upoštevamo, da so v tem času v mnogočem zboljšali kakovost svojih izdelkov in zelo obogatili izbiro.

pravljali o novem finančnem sistemu, izdelali pa so tudi že pravilnik o poslovanju podjetja. Trampuš Franc

LETOS STIRI VAGONE VEČ KOT LANI

Na državnem posestvu v Jeruzalemu dobro gospodarijo, odkar imajo svoj delavski svet. Samo en primer! Na istih površinah obdelovalne zemlje kot lani so letos pridelali z vestnejšo nego vinogradov 4 vagone več vina kot lani.

PLAVALNI BAZEN SI UREJAJO

Celjski železničarji si urejajo plavalni bazen ob Savinji, ki ga bodo uredili že do nove kopalne sezone. Prijetna kopel v poletni vročini jim bo povračilo za vložen trud. F. L.

LEP USPEH DELAVCEV SOSKE ELEKTRARNE

V noči od 7. na 8. november so Soške elektrarne izpolnile svoj plan (100,006%). Ta delovna zmaga je tem pomembnejša, ker je kolektiv zaradi neprestanih težav uspel predčasno izpolniti svojo nalogo prvih letos.

Menda je niso res odpustili samo zaradi otroških doklad

Podjetje dolguje že za dva meseca otroške doklade. Enako ni dobila doklade za mesec november, čeprav je po vseh predpisih nanjo upravičena. Stanekova se je pritožila upravnemu odboru podjetja.

V EMAJLIRNI IN UTENSILIJU SO RAZREŠILI DIREKTORJA

Delavski svet v tovarni emajlirane posode v Celju je pred kratkim razrešil direktorja tovarne A. Peperka. Prav tako je razrešil delavski svet v »Utensiliji« v Ljubljani direktorja Bogomira Koširja. Kakor nam poročajo, sta delavska sveta sklenila razrešiti direktorja, ker slednja nista zadovoljivo izpolnjevala svojih dolžnosti.

ALI RES NI SREDSTVA ZOPER SAMOVOLJNO ODPUSČANJE DELAVCEV IN USLUŽBENCEV?

Nove gospodarske uredbe zvezne vlade, zlasti uredba o denarnem nadomestilu namesto živiliških bonov ter uredba o dodatkih za otroke, so sprožile — in bodo verjetno s prihodnjim mesecem še v večji meri — val samovoljnih ukrepov s strani delodajalcev vseh sektorjev, zlasti pa privatnega sektorja, zoper svoje delavce in uslužbence. Te uredbe namreč nalagajo delodajalcu bodisi obvezno, bodisi zgolj moralno (na primer dodatki za otroke v obrtniških in ribiških zadrugah ter v privatnem

(mestnem) poverjenstvu za delo v smislu določb pravilnika o organizaciji in delu komisij za delovne spore, objavljenega v »Uradnem listu FLRJ« št. 27/49. V sporih glede razdrta učne pogodbe odloča pristojno delovno sodišče v smislu 21. člena zakona o učencih v gospodarstvu.

To so torej organi, ki lahko — poleg intervencij sindikata in inspekcije dela — uspešno in na zakoniti podlagi preprečujejo odpuščanje v primerih, ko tako odpuščanje ni v skladu z zakonitimi pred-

listično ureditvijo in kažejo samo na nebrzdano in z ničemer upravičeno željo po iskanju dobička tam, kjer temu nikakor ni mesta.

Sekretariat za personalno službo vlade LRS je nedavno tega izdal ponovno navodilo vsem personalnim organom glede neprimernosti odpovedovanja nosečim ženskam in doječim materam, bolnim uslužbencem itd. Ministrstvo za delo LRS je te dni prav tako opozorilo svoje podrejene organe, naj nastopijo zoper samovoljno odpuščanje delavcev in nameščenecv zlasti v privatnem in družbenem sektorju, ter pri tem opozorilo na izredno važno vlogo komisij za delovne spore v takih primerih. Nedvomno bodo tudi upravni odbori v podjetjih ter delovna sodišča nastopili zoper slične poskuse v državnih gospodarskih podjetjih ter pri učencih v gospodarstvu, saj so eni in drugi poklicani vsklajevati potrebe našega gospodarstva z varstvom našega delovnega človeka.

Le tako bo mogoče s skupnim napotkom vseh naštetih organov zaježiti samovoljno brezvestnih delodajalcev ter prebroditi začasne težave, ki se pojavljajo pri dokončni stabilizaciji našega gospodarstva.

L. S.

Kulturni zapiski

Centralna ljudska univerza v Ljubljani bo odprla 4. dec. t. l. 4-mesečni tečaj slovenske književnosti pod naslovom »Od Trubarja do partizanske književnosti«. Predavanja bodo v klasični gimnaziji.

V počastitev »Dneva republike« bo v Bujah (Istra) V. festival hrvaške kulture. Na festivalu bodo nastopala hrvaška kulturno-umetniška društva, razne igralske, folklorne skupine in godbe iz več hrvaških vasi. Med tednom, ko bo festival, bo potujoči kino predvajal filme, vršila se bodo tudi predavanja itd.

Televizijska postaja v Parizu bo v počastitev našega praznika 29. novembra oddajala med programom »Slike iz sveta« tudi odlomke iz življenja naše države.

SKUD »Ivan Cankar« v Trzinu je pred nekaj dnevi na občnem zboru poročal o svojem delu v preteklem letu. Poročilo pravi, da so nekatere sekcije v zadnjem letu bile manj delovne in da je dejavnost popustila zaradi pomanjkanja prostorov in finančnih sred-

stev, ter zaradi pomanjkanja čuta za družbeno življenje samih članov. Pričakujemo, da bo nov razširjen odbor društva imel več uspehov pri nadaljnjem delu.

Te dni bo v Cankarjevi založbi izšla druga izdaja pesniške zbirke našega pesnika in prevajalca Puškinovih pesmi Mileta Klopčiča: »Preproste pesmi«. Novemu ponatisu sta dodani še dve pesmi »Svetilka v rovu« in »Temni večeri«.

DOBRO USPELI OBČNI ZBOR SKUD BRATA PIRKOVIČ V ST. JERNEJU

8. nov. t. l. je imel v St. Jerneju na Dolenjskem svoj redni letni občni zbor SKUD »Brata Pirkovič«. Iz poročila o delu društva je razvidno, da so člani z vso vnemo in vztrajnostjo premostili vse težave in na videz nerešljive probleme. Člani društva so s pomočjo vseh množičnih organizacij, OLO, KLO in KZ preuredili dvorano in oder ter uredili kabino za kino. Za to preureditev so opravili nad 2000 ur prostovoljnega dela. Kljub temu, da še niso imeli preurejenih prostorov, je dramska sekcija dala doma 23 predstav, gostovala je pa tudi v drugih krajih Dolenjske.

Med programom za bodoče delo je pohvale vredna zamisel, da bodo predavatelji ljudske univerze šli v okoliske in bolj oddaljene vasi.

SKUD »Brata Pirkovič« želimo še vnaprej obilo uspehov.

SINDIKALNO GLEDALIŠČE V NOvem MESTU OB NOVI SEZONI

Gledališka družina SKUD »Dušan Jereb« v Novem mestu bo novo gledališko sezono odprla s tragedijo avstrijskega dramatika Franca Grillparzerja: »Ljubezni in morja valovi«. V programu za letošnjo sezono imajo še veseloigro »Roksi Harringtonova«, »Rokovnjače«, za mladino bodo pripravili Ciglerjevo »Snežulčico«, nadalje Hellmanove »Kobilice« itd.

Zeleti je, da bi sindikalne in druge organizacije v Novem mestu dale več pomoči SKUD »Dušan Jereb« kot doslej.

IZŠEL JE ZBORNIK »DRUGA INTERNACIONALA«

Sindikalna založba »Rad« v Beogradu je izdala zbornik »Druga internacionala«, ki vsebuje Engelseve in Leninove članke ter članke drugih avtorjev o II. internacionali.

Engelsovi članki, pisma in govori dajejo bogato analizo o stanju delavskega gibanja v posameznih državah v času II. internacionalne in so velike znanstvene ter politične vrednosti. Iz Leninovih člankov pa razberemo pozitivno stališče o parlamentarni taktiki II. internacionalne v nasprotju s Stalinovim stališčem in oceno II. internacionalne, ki jo je imel za absolutno oportunistično in izdajalsko.

Zbornik »Druga internacionala« je velikega pomena in je zelo koristen za vse naše delovno ljudstvo.

KONEC LETA BO IZŠEL ŽEPNI KOLEDARČEK

V založbi »Delavske enotnosti« bo še v decembru izšel žepni koledarček za leto 1952, ki bo vezan v platno. Koledarček ima poleg koledarskega dela, kjer je tudi prostora za beležke, še važne članke in slike o napredku našega gospodarstva, o socialnem zavarovanju, o nalogah delavskih svetov, nadalje članke o nalezljivih boleznih, sportu, predvojski vzgoji, o pravilni rabi slovenskega jezika, slovarček tukj, ki jih običajno slišimo vsak dan. Točno vsebino in ceno bomo objavili v prihodnji številki našega lista.

Priporočamo podružnicam, da izvedejo agitacijo med svojimi člani in da čimprej dostavijo skupno naročilo.

POZORILLO NAROCNIKOM

Uprava »Delavske enotnosti« je prejela nakazilo 762 din na račun naročnine neznanega pošiljatelja, ki je nameraval svojega naslova naveden naslov DE »Stihle Herman, Brvne 12, p. Grosuplje je nakazal 75 dinarjev, ni pa navedel od koga naroča DE. Pomanjkljive naslove so navedli »Sindikalna podružnica Tezno, ne da bi označila tudi naslov podjetja Na račun naročnine je nakazala znesek 259 dinarjev; Sindikalna podružnica št. 5 Ilirska Bistrica prav tako ni navedla točnega naslova, niti naziv strokovnega sindikata.

Ponovno prosimo naročnike, da pri nakazilu naročnine točno navedejo svoj naslov, ker sicer sicer ne moremo nakazanih zneskov knjižiti v dobro »Delavske enotnosti«.

RAZPIS

Izpitov za poklice: minier, tlakar in asfalter za naziv »Izučeni delavci«.

Za poklic asfalter je izpitni rok majavgust 1952 za poklic minier in tlakar pa december 1951 ter majavgust 1952.

Podjetja, ki zaposlujejo kandidata, naj pošljejo prijave do prvega zgoraj navedenih mesecev na izpitno komisijo pri podjetju Slovenija ceste Ljubljana.

Izpitna tvarina za gornje poklice je objavljena v brošuri »Raspored poslova u grupe za gradjevinskih strukov« (izdalo podjetje »Rad«, Beograd 1951).

Prijavi je treba priložiti naslednje dokumente: Ično pogodbo, oziroma sribevalo o zaključenem izpitu v nižji strokovni šoli ali potrdilo podjetja o vrsti in dobi praktičnega dela.

Izpitna komisija

POPRAVEK

V DE št. 46 dne 16. t. m. smo pomotoma objavili, da je delovni kolektiv »Gradisa« v Strnišču izpolnil letne gradbene naloge 8. novembra t. l. Pravilno je, da je delovni kolektiv »Gradisa« v Strnišču izpolnil letne gradbene naloge že 7. novembra t. l. in je torej eden prvih delovnih kolektivov »Gradisa« v Sloveniji, ki je izpolnil letne planske naloge.

Vedno več nas tekmuje v počastitev naše ljudske vojske

Člani sindikata kemične stroke so se pomerili v streljanju

Podružnice sindikata kemičnih delavcev v Sloveniji so imele pred kratkim tekmovanje svojih strelskih ekip v Kamniku. Organizacijo tekmovanja je prevzel nam iz tekmovanja dobro poznani kolektiv v podjetju »Kamnik«. V tekmovanju je sodelovalo 18 sindikalnih podružnic, ki so nastopile z 32 ekipami (med temi 4 ženske), ki so imele skupno 96 tekmovalcev. Poleg teh pa se je prijavilo tudi precej posameznikov k tekmovanju.

Med ekipami (vsaka po tri strelce) se je razvila ostra borba, ker so bile ekipe med seboj precej izenačene. Najstrejši boj je bil med ekipami podružnic kemične tovarne v Domžalah, »Leka« iz Ljubljane in »Celuloze« iz Vidma, ki so bile med seboj le za 1—2 točki narazen. Končno je vrstni red zmagovalcev moških ekip tale: Lek Ljubljana, Kemična Domžale, Celuloza Videm. Med ženskimi ekipami pa so dosegle prvo mesto strelke iz podjetja Kamnik. Med posamezniki ima prvo mesto Dragoljub Mušič (Lek) in Dragica Gantar (Lek) oba iz Ljubljane. Zmagovalci so prejeli lepa darila in diplome. Končno pa so sklenili, da bodo tudi v bodoče vsako leto prirejali take strelske tekme.

Delovni kolektiv Tovarne emalirane posode v Celju nam predstavlja svojega najboljšega športnika Alojzija Zagorca, ki je dosegel prvo mesto na slovenskem prvenstvu v troskoku in tretje mesto v daljavo. Ima državno mladinsko prvenstvo v troskoku (14.46 m). Ob priliki mednarodnega srečanja z reprezentanti kluba »Rosing« iz Francije je dosegel 2. mesto in naslednje tehnične rezultate: tek na 100 metrov (12 sek.), skok v daljavo (6.42 m) skok v višino (1.65 m) troskok (14.39 m), met krogle (10.65 m) in tek preko za preki na 110 m (17.5 sek.).

Takole pa se zbero »Pionirjevi« delavci in vadijo streljati.

Trboveljčani so Celjanom poklonili v spomin KIP TREH RUDARJEV

Člani sindikata uslužbencev državnih ustanov so v počastitev 10. obletnice JA pripravili že vrsto lepih športnih tekmovanj. Nedavno je bilo v Trbovljah lahkoatletsko tekmovanje med podružnicami OLO Celje-okolica, Dol. Lendava, Trebnje in Trbovlje. Skupaj je tekmovalo 169 tekmovalcev in tekmovalk. Med tekmovalce je bilo razdeljeno 13 diplom. Prvo mesto so osvojili tekmovalci iz Celja, ki so prejeli od Trboveljčanov še posebno priznanje — kip treh rudarjev in ki so dosegli 51 točk. Na drugem mestu so bili Trboveljčani (50 točk), na tretjem ekipa iz Dolnje Lendave (45 točk), na četrtem mestu pa ekipa iz Trebnjega (34 točk).

Poglejmo si še nekatere uspehe po posameznih športnih disciplinah: V teku na 100 m (moški) je bil prvi Stamejčič Brane iz Celja (12.8 sek.) v teku 60 m (ženske) je zmagala Silva Zeleznik iz Trbovelj (8 sek.), v maršu so zmagali Celjani (1 ura 29 min.) pri kegljanju je Josip Kepe iz Dolnje Lendave dosegel 77 kegljev, vtem ko so končni plasman ekipe vzeli Trboveljčani, ki so dosegli 196 kegljev; v streljanju je dosegel 97 krogov Marijan Pavlič iz Celja, ekipno prvenstvo pa so dosegli Trboveljčani z 278 krogov, med ženami je bila v streljanju prva Franja Magu iz Celja s 65 krogov. V športnih igrah pa so zmagale v odbojki (moški) Trebnje, (ženske) Trebnje, v namiznem tenisu Trbovlje, v balinanju Dolnja Lendava in v šahu Trbovlje s 14 točkami.

K lepim uspehom čestitamo vsem tekmovalcem, posebej pa še seveda zmagovalcem!

VSEM SINDIKALNIM ORGANIZACIJAM

Centralni svet Zveze sindikatov Jugoslavije je ugotovil, da odborniki nekaterih sindikalnih podružnic in predstavniki raznih podjetij izdajajo članom sindikatov objave za železniške vožnje po nižni ceni, čeprav bi morali vedeti, da imajo člani sindikatov pravico do nižjane vožnine samo enkrat na leto.

Centralni svet Zveze sindikatov Jugoslavije opozarja zato vse sindikalne organizacije, da se pri izdajanju objav za nižnajo vožnino v celoti pridržujejo obstoječih predpisov, ki določajo, da vsak upravičenec uživa to pravico le enkrat na leto in še to samo takrat, kadar potuje sam ali s svojo družino na letni oddih. Centralni svet je zato mnenja, da za kršilce teh odredb ni mesta v sindikalni organizaciji in je te treba iz članstva sindikatov izključiti. To velja tako za koristnika objave kakor tudi za predstavnik sindikalnih organizacij ter predstavnik podjetij, oziroma ustanove, ki so podpisali objavo. Poleg tega je treba krivce prijaviti tudi javnemu tožilstvu.

Centralni svet poziva vsa sindikalna vodstva in vse članke sindikatov, da odločno nastopijo proti takim pojavom in onemogočijo kakršne koli zlorabe v zvezi s koriščenjem sindikalnih objav za nižnajo vožnino na železnicah.

IZGUBLJENE SINDIKALNE KNJIŽICE

Izgubili so sindikalne knjižice in jih pro glasila za neveljavne: Otokar Burdych, upravnik okrajne lekarne v Skofji Loki; Kodrič Marija, uslužbenka Instituta za tuberkulozo, Golnik; Vuk Viktor, delavec, številka knjižice 56670; Razpotnik Antonija, rudnik Zabukovica; Podkornik Jože, rudar, Zabukovica, in Sanda Matija, rudar, Zabukovica.

OBVESTILO

Člani, ki izgube člansko knjižico in žele, da to objavijo v našem listu, naj navedejo tudi številko izgubljene knjižice. Poleg tega naprosimo, da za vsako zaželeno objavo vnaprejšnje pošljejo 70 dinarjev, da ne bo potem naknadnega doplavljanja in nepotrebnih stroškov.

XI. PLENUM REPUBLIKEGA ODBORA KMETIJSKIH DELAVCEV IN USLUŽBENCEV

bo 2. decembra 1951 ob 9. uri dopoldne v prostorih Kmetijske šole v Svedini na Državnem kmetijskem posestvu Svedina pri Mariboru. Plenum bo razpravljal o delu in nalogah sindikalnih organizacij kmetijskih in gozdskih delavcev po sklepih II. kongresa ZSJ in v zvezi z novim finančnim sistemom.

In v proizvodnji? V žični valjarni so Janez Mandelje, Vinko Zorman, Jernej Intihar, Jurij Moris, Jože Kunčič dosegli v tekmovanju največjo povprečno mesečno proizvodnjo 109.6 kg proizvodov na uro na moža. V valjarni tanke pločevine so dosegli Egidij Praprotnik, Fran Smolej, Franc Vodnov povprečno 29 kg na moža na uro. V šamotarni je Stanko Solar, ki izdeluje zelo dobro kakovostno Dinar opeko.

Taki so pa naši Jeseničani v tekmovanju v počastitev naše ljudske vstaje.

V Slovenski Bistrici snujejo novo občino

(Nadaljevanje s 1. strani)

Nekateri prebivalci iz Zgornje Bistrice, ki so se prej otepal na vse pretege dolžnosti v odboru so sedaj »čez noč« ugotovili, da bodo uspešno vodili občinske posle, samo da se jim ne bi bilo treba priključiti. Ti in podobni, ki pravijo, da »hočejo biti neodvisni« in ki trdijo »da ne pristanejo na združitve, ker bi s tem prodali občino« kot so trdili na zadnji razpravi, zasledujejo svoje cilje. Mislijo namreč, da bodo plačevali manjše krajevne prispevke, če bi bila Zgornja Bistrica samostojna občina, ker bi takrat imeli na tem področju tovarno Impol. Prispevek, ki bi ga dajali delavci Impola za ureditev krajevnih življenjskih prilik naj bi zmanjšal njihove prispevke. Potemtakem bi meje bodoče občine še naprej kakor klin segale v središče mesta. Prav malo jim je mar, da na sedanjem področju KLO Bistrica stoji mestni zdravstveni dom, kopališče, da je tu park itd. Zagovorniki »neodvisnosti«

bi še naprej radi ubirali »zlato sredino« kot so jo pri obveznih oddajah. KLO Zgornja Bistrica je bila v drugi in tretji skupini za obvezno oddajo. Nekateri »strokovnjaki« pa so znali napraviti tako, da je del njihovega bremena pri obveznih oddajah nosil tudi kmet v višinskih predelih, nižinski kmetje, ki imajo bolj rodovitno zemljo pa so na ta način prodali marsikaj »pod roko«. Novi upravno področni razdelitvi ugovarjajo torej iz popolnoma sebičnih težej, ki bodo seveda splavale po vodi, saj je večina prebivalcev za to prav nič ureditve.

V Bistrici govorijo tudi o tem, da bi kmečki predeli sodili k okoliški občini, razen katastrskega dela Zg. Bistrice, ki bi imela seveda sedež v mestu. Mesto bi bilo v tem primeru brez podeželskega zaledja in tu bi bile naenkrat dve občini, druga drugi pred nosom. Bližnje kraje, ki že kar nekako težijo k mestu bi torej od mesta ločili. Bolj pametna bi bila torej prva rešitev.